

Direktoratet for arbeidstilsynet
Postboks 4720 Sluppen
7468 Trondheim
post@arbeidstilsynet.no

Vår dato 04.09.2015
Deres dato 19.05.2015
Vår referanse R. Skjetne
Deres referanse 2014/98915

Høring – endringer i arbeidsmiljøforskriftene

Byggenæringens Landsforening (BNL) avgir her vårt hørings svar til endring i arbeidsmiljøforskriftene av 19.05.2015. Byggenæringens Landsforening representerer 4200 bedrifter med 72 000 ansatte.

Kommentar til forslag til presisering til utstyrsspesifikk opplæring og dokumentasjon av opplæring i forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 8-1 (Gjennomgående krav til opplæring).

Forslaget lyder slik:

§ 8-1 nytt andre ledd skal lyde:

*Arbeidsgiver skal sørge for at arbeidstaker får nødvendig opplæring på det spesifikke arbeidsutstyret vedkommende skal bruke. Opplæringen skal tilpasses arbeidsutstyrets art og sikre at arbeidstakeren kan bruke arbeidsutstyret på en forsvarlig måte. **Omfanget av opplæringen skal dokumenteres skriftlig.***

Krav til **dokumentasjon** på utstyr/maskinspesifikk opplæring er urimelig. Det er helt umulig å dokumentere ALL utstyr/maskinspesifikk opplæring. Det må være krav til å dokumentere rutiner for å gi slik opplæring, og ikke selve opplæringen eller omfanget av opplæringen.

Innholdet i og omfanget av en maskinspesifikk opplæring er gitt i bruksanvisningen til det spesifikke arbeidsutstyret, det er en gjennomgang av denne som er aktuell i tillegg til den dokumenterte opplæringen som det er krav til i §§ 10-1 og 10-2 i Forskrift om utførelse av arbeid.

Det vi i bransjen har bedt om er at det ryddes opp i den uklarheten som ble skapte ved revisjon av forskriftene, vi har ikke bedt om nye og skjærpede krav.

Det er teksten i Brukerforskriftens § 10 som ble mer utydelig i de nye forskriftene som følge av at f.eks. det gjennomgående kravet til opplæring i § 8-1 ikke kun dreier seg om bruk av arbeidsutstyr, men like mye om utførelse av arbeid generelt. Kravet i Brukerforskriftens § 10 var et generelt opplæringskrav som ikke var begrenset til «*arbeidsutstyr som kan medføre særlig fare ved bruk*».

Forskrift om utførelse av arbeid § 11-2 er en videreføring av Brukerforskriftens § 15. (her er ordlyden i gammel og ny forskrift helt identisk)

Sistnevnte er godt ivaretatt i Forskrift om utførelse av arbeid § 11-2 med krav om skriftlig arbeidsinstruks.

Det er altså formuleringen: «*nødvendig opplæring, øvelse og instruksjon i sikker bruk og i å beherske de farene som bruken kan medføre*», som henviser til **bruk av det konkrete arbeidsutstyret, for en konkret arbeidsoppgave**, som ble mer utydelig i de nye forskriftene.

Arbeidstilsynets kommentar til Brukerforskriftens § 10 var også godt formulert:

«Opplæringen omfatter nødvendig øvelse på aktuelt arbeidsutstyr og instruksjon om hvordan dette arbeidsutstyret brukes på arbeidsstedet. Dette skal gjennomføres selv om arbeidstakeren har dokumentert sikkerhetsopplæring.»

Vi mener krav i § 10-4 i Forskrift om utførelse av arbeid kan ivareta kravet til maskinspesifikk opplæring/informasjon, og at det derfor ikke er nødvendig med nye forskriftskrav.

Ved å tilføye **«for sikker bruk av utstyr»** i siste setning i § 8-1 første avsnitt i Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning, retter man opp feilen i de nye forskriftene.

§ 8-1. Siste setning kunne da lyde: «..og har nødvendige kvalifikasjoner for sikker bruk av utstyr og for sikker utførelse av arbeidet.»

I kommentaren til Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning § 8-1, og i kommentaren til Forskrift om utførelse av arbeid § 10-4, kunne man sette inn tilsvarende tekst som den som stod i kommentaren til Brukerforskriftens § 10:

«Opplæringen/informasjonen omfatter nødvendig øvelse på aktuelt arbeidsutstyr og informasjon/instruksjon om hvordan dette arbeidsutstyret brukes på arbeidsstedet. Dette skal gjennomføres selv om arbeidstakeren har dokumentert- eller sertifisert sikkerhetsopplæring.»

Et nytt dokumentasjonskrav er ikke nødvendig, det holder med et krav om å kunne dokumentere rutiner som ivaretar dette kravet. Det var dette Arbeidstilsynet førte tilsyn med tidligere.

Husk at denne informasjonen skal gis løpende, hele tiden for stadig nye arbeidstakere og stadig nytt arbeidsutstyr og nye arbeidsoperasjoner.

Arbeidsmiljøloven

§ 3-2.Særskilte forholdsregler for å ivareta sikkerheten

(1) For å ivareta sikkerheten på arbeidsplassen skal arbeidsgiver sørge for:

*a) at arbeidstaker gjøres kjent med ulykkes- og helsefarer som kan være forbundet med arbeidet, og at arbeidstaker får den **opplæring, øvelse og instruksjon som er nødvendig**,*

*(3) Hvis det skal utføres arbeid som kan innebære **særlig fare** for liv eller helse, skal det utarbeides en **skriftlig instruks** om hvordan arbeidet skal utføres og hvilke sikkerhetstiltak som skal iverksettes.*

Forskrift om organisering, ledelse og medvirkning

§ 8-1. Gjennomgående krav til opplæring

*Arbeidsgiver skal sørge for at arbeidstakere **som bruker utstyr** og anlegg eller håndterer varer, stoffer eller produkter, har nødvendig opplæring og øvelse i hensiktsmessig arbeidsteknikk, organiseringen av arbeidet, andre relevante forhold, og har nødvendige kvalifikasjoner for **sikker bruk av utstyr og sikker utførelse av arbeidet**.*

Opplæringen skal gjentas når det er nødvendig.

Forskrift om bruk av arbeidsutstyr

§ 10-4.Informasjon til arbeidstakerne om sikker bruk av arbeidsutstyr

Arbeidsgiver skal sørge for at det blir gitt nødvendig informasjon om sikker bruk av det arbeidsutstyr som arbeidstakerne settes til å arbeide med.

Arbeidsgiveren skal særlig sørge for at arbeidstakerne får løpende informasjon om

- a) farer de er utsatt for ved å bruke arbeidsutstyret, blant annet farer ved uregelmessigheter som kan oppstå*
- b) hvilke forholdsregler de erfaringsmessig må ta ved bruk av arbeidsutstyret*
- c) farer som skyldes arbeidsutstyr i nærheten*
- d) farer som skyldes endring av arbeidsutstyr i nærheten.*

Hvis ønskelig vil vi gjerne utdype våre innspill i et eget møte med dere.

Med vennlig hilsen
Byggenæringens Landsforening

Jon Sandnes
adm. direktør